

PhDr. Václav Mitáš: Penologická poimenika.

Doktorská disertační práce

Posudek oponenta

Práce se zabývá velmi zevrubně problematikou pastorační práce s uvězněnými osobami. Tématické rozdělení má svou dobrou logiku. Důraz na mezioborovou komunikaci (kap. 2) považuji za správný a velmi důležitý. Jen by snad prospělo, kdyby bylo více prostoru věnováno vlastní součinnosti jednotlivých oborů než jejich popisu. Třetí kapitola obsahuje podle mého mínění příliš mnoho témat, která nejsou vždy logicky uspořádána. Autora (v celé práci) občas „svádí“ potřeba vyjádřit se kriticky k současné praxi a to i tam, kde výklad má podat spíš teoretická východiska. Za užitečný ale považuji v třetí kapitole stručný historický přehled, kde také není pominuta důležitá postava pátera F.J. Řezáče.

Čtvrtá kapitola je ve svých prvních třech částech zajímavá zejména pro toho, kdo nezná vězeňské prostředí důvěrně. Otázkou je, zda je zde na místě podávat stručný přehled poruch osobností (kap. 4.5.), které jsou popsány jinde podrobněji a zda v práci, která má jako hlavní téma poimeniku, stačí krátká doporučení jak na osoby s různými poruchami reagovat, které jsou z velké části přejaty pouze od práce Kašparů, která je navíc míněna spíš jako pomůcka pro farní pastorační práci.

V páté kapitole překvapuje, že je tématu spirituality ve vězeňské subkultuře věnováno jeden a půl stránky, přičemž polovina stránky je jedna kasuistika.

Šestá kapitola – současná penologická poimenika - by mohla být chápána jako jádro práce. Překvapuje, že ve dvousetstránkové práci zaplňuje jen 28 stránek. Kapitola sedmá, zabývající se možnostmi postpenitenciární péče, je vhodným doplněním, Myslím ale, že by si aktivity, podnikané v posledním dvacetiletí pro propuštěné vězně, zasloužily trochu víc pozornosti. Osmá kapitola přináší zajímavé výsledky provedených výzkumů které jsou nepochybně přínosné. O jejich interpretaci lze samozřejmě vést diskuse.

Podíváme-li se na práci jako na celek, jeví se tématicky dobře postavená a rozčleněná, ale rozsah jednotlivých částí podle mého soudu neodpovídá zcela jejímu základnímu tématu. Vlastní - tedy poimenické - problematice je věnována výrazně menší část práce, než bych očekával. Další poznámka se týká obsahu právě oné poimenické části. Protože je v naší zemi duchovní služba ve věznicích organizovaná ekumenicky, očekával bych, že na to bude brán větší zřetel. Jednak na skutečnost ekumenické služby samu a na její praktické provedení (dočteme se v práci, které církve se na duchovenské službě podílejí a jak je „ekumenická

zastupitelnost“ duchovních řešena?) a dále na to, že by bylo třeba aspoň zásadně přihlédnout k některým teologickým a z toho plynoucím pastoračním rozdílům u jednotlivých křesťanských tradic.

Práce je graficky hezky upravena, bohužel se autor nevyvaroval přehlédnutí některých chyb. V poznámkách pod čarou se opakovaně objevuje absence velkého písmene na začátku věty nebo tečky na konci. Závažnější je ale zřejmě vypadnutí textu na str. 159 za prvním odstavcem, který končí dvojtečkou a opakování dvou stejných místo uvedení dvou různých grafů na str. 202-203. Ozdobou také není dvojchyba v názvu 7. kapitoly a to jak v textu tak v obsahu. Také nebývá zvykem klást seznam zkratk na začátek práce, obvykle se dává na konec. Totéž platí o slovníčku pojmů, který navíc svým obsahem počítá s poměrně nízkou úrovní vzdělání čtenáře.

Přes všechny kritické poznámky považuji práci za poctivé zpracování komplexní problematiky (patrně neteologem) solidním způsobem a bez váhání doporučuji práci k obhajobě.

Doc. Ing. Mgr. Aleš Opatrný, Th.D.
KTF UK v Praze
katedra pastorálních oborů a právních věd

V Praze 14.8.2009